

Vlaanderen
verbeelding werkt

ZOMERLINDE (*Tilia platyphyllos*)

BASISEIGENSCHAPPEN

STANDPLAATS

- De zomerlinde is een lichtboomsoort.
- Het is een warmteminnende soort die nog het liefst op zuidhellingen staat.
- Toch kan deze boom ook goed tegen schaduw. De soort gedijt goed als mengboomsoort onder eiken. De zomerlinde beschermt de eik zelfs tegen waterlot.

BODEMSOORT

- > Zomerlindes passen op zowat elke bodem.
- Verharding verdraagt hij echter niet goed.

ECOSYSTEEDIENSTEN

REGULEREND

Bestuiving

- Insecten, en vooral bijen, zorgen voor de bestuiving.

Regulering van erosie

- De zomerlinde heeft diepe wortels en helpt zo tegen erosie.

ONDERSTEUNEND

Bodemvorming

- De zomerlinde heeft goed verteerbaar strooisel.
- Zo helpt de boom de kwaliteit van humus en bodem te verbeteren.

Vlaanderen
verbeelding werkt

Kringloop van voedingsstoffen

CULTUREEL

Esthetische waarden

- Deze soort wordt ook vaak gebruikt als leilinde.

Spirituele en culturele waarden

- De linde speelde een grote rol in het Germaanse volksgeloof. Deze boom was gewijd aan Frigga, de godin van het huwelijk en de huiselijke haard.
- In Bracon, in de Franse Jurastreek, staat nog altijd de zomerlinde die werd geplant naar aanleiding van het huwelijk van Maria van Bourgogne met Maximiliaan I van Oostenrijk in 1477, zo'n 550 jaar geleden.
- De linde is één van onze belangrijkste cultuurbomen en is vaak te vinden op dorpspleinen.
- Ook bij kapellen en als boerenerfboom was de zomerlinde heel populair.
- In de middeleeuwen waren dorpslinden het middelpunt van het openbare leven. Eronder werd gedanst en feest gevierd.
- Hier ontmoetten mensen elkaar ook vaak in de schaduw van deze boom voor rechtszittingen ("thing"). Daar sprak men de zogenaamde *judicium sub tilia*, of gerechtigheid onder de lindeboom.
- De achteruitgang van de linde is te wijten aan een samenspel van klimaatsverandering en menselijke factoren: ontbossing, bosbeweiding en houtkap voor veevoeder (bladloof), en voor bastvezelwinning. Daarna kon de beuk en de haagbeuk op veel plaatsen de open plekken bezetten en de linde nog verder verdringen.
- Ook vandaag nog delen natuuronderzoekers de jaargetijden niet in volgens de seizoenen, maar wel op basis van natuurverschijnselen. De bloei van de zomerlinde zien zij als het hoogtepunt van de zomer.

PRODUCEREND

Voedsel

- De zomerlinde is een heel goede nectarleverancier.

Vlaanderen
verbeelding werkt

- Het is een waardplant voor het vliegend hert.
- Het blad is geliefd bij rupsen zoals die van de lindepilstaart.
- Herkauwers eten graag de zaailingen van de zomerlinde. Vroeger diende het loof vaak als veevoer voor de winter.
- Vermoedelijk waren de vruchten en bladeren ook voedsel voor de mens.

Geneeskrachtige middelen

- De zomerlinde heeft ook tannines die als adstringentia kunnen worden gebruikt. Dit zijn stoffen die het verlies van lichaamsvloeistoffen tegengaan, zoals bloed en slijm.

Grondstoffen

- Het zachte hout leent zich goed voor beeld- en houtsnijwerk.
- In de prehistorie was de linde buitengewoon nuttig. Bijna alles van de boom werd gebruikt: het hout als brandhout en voor houtskool, de bast voor touwvezels.

Bronnen

- Hecker, Katrien. Bomen. ANWB Basis Natuurgidsen. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen 2022.
- Spohn, Margot & Roland. Welke boom is dat? Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen 2019.
- <https://bomenwijzer.be/boom/249>
- <https://www.ecopedia.be/boom/zomerlinde>
- <https://bomenbieb.nl/boomsoorten/zomerlinde/>
- <https://www.plantvanhier.be/plantengids/plant/zomerlinde/45>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Tilia_platyphyllos
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Adstringentia>